

BORSA TRENDLERİ RAPORU

Ocak - Aralık 2017

Sayı: XXIII

Değerli Okuyucularımız,

2017 yılına ait Borsa Trendleri Raporu ile karşınızdayız. Raporumuzda her dönem olduğu gibi endeks bazında piyasa değerleri, halka açıklık oranları, işlem hacimleri ile yatırımcı türleri bazında dağılım ve performans detaylı olarak incelenmektedir.

Küresel hisse senedi piyasaları 2017’de olumlu büyüme dinamikleri, güçlü şirket sonuçları ve yüksek likidite ortamında tarihi yüksek seviyelere ulaşmıştır. S&P 500, FTSE 100, DAX, MSCI World dahil olmak üzere birçok endeks peş peşe rekor kırmıştır. Risk iştahının yüksek olduğu bu ortamda Borsa İstanbul da olumlu küresel ve yurt içi dinamiklerin etkisiyle rekor bir yılı tamamlamış, BIST-100 hem ABD doları hem de yerel para cinsinden dünyada en fazla kazandıran ilk 5 endeks arasına girmiştir.

Yıl boyunca halka arzlar görülürken, 2018’in de birincil ve ikincil halka arzlar açısından yoğun bir yıl olması beklenmektedir.

İyi okumalar ve bir sonraki rapor dönemine kadar verimli çalışmalar dileriz,

MKK Genel Müdürü
Prof. Dr. Yakup Ergincan

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı
TAV Havalimanları Holding A.Ş Yatırımcı İlişkileri
Direktörü
Nursel İlgen, CFA

Yasal Uyarı: Borsa İstanbul’da işlem gören hisse senetlerine ilişkin önemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve TÜYİD sorumlu değildir.

Raporun hazırlanmasını sağlayan Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) Veri Depolama ve Raporlama Müdürlüğü Müdürü Özgür Uysal, Servis Yöneticisi Levent Ürgenç, Yetkili Ebru Demircan, TÜYİD Yayın Grubu Başkanı Aslı Selçuk ve TÜYİD Üyesi Eren Öner’e teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

- 1. BORSA ŞİRKETLERİNİN ENDEKS BAZINDA DAĞILIMI 5**
- 2. HALKA AÇIKLIK ORANLARI 6**
- 3. PİYASA DEĞERLERİ 7**
- 4. İŞLEM HACİMLERİ 8**
- 5. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR 10**
- 6. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI 11**
- 7. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ 12**
- 8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI 15**
- 9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ (MİLYAR TL) 16**
- 10. YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI 16**
- 11. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ 17**
- 12. ELDE TUTMA SÜRELERİ 17**
- 13. RİSK İŞTAHI ENDEKSİ 20**

1. Borsa Şirketlerinin Endeks Bazında Dağılımı

**2017 yılı sonunda
BIST Tüm’de işlem
gören şirket sayısı
307’ye yükselmiştir.**

Endeks	2015	2016	2017
BIST BANKA	11	11	13
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	37	32	35
BIST TİCARET	20	16	17
BIST HİZMETLER	58	52	54
BIST MALİ	87	81	88
BIST SİNAİ	149	145	150
BIST TEKNOLOJİ	14	14	15
BIST TÜM	308	292	307

SPK’nın yayınladığı “Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği” ile getirilen ve Borsa kotundan çıkmayı kolaylaştıran bazı düzenlemeler sonucunda 2016 yılında BIST Tüm’de işlem gören şirket sayısı 292 adede inmişti. 2017 yılı sonu itibarıyla, özellikle Gelişen İşletmeler Piyasası’ndan geçişlerin etkisiyle bu sayı 307 seviyesine yükselmiştir.

Bu yılın en önemli halka arz gelişmelerinin arasında, jean ve hazır giyim markası olan Mavi’nin halka açılması yer almaktadır. Son zamanların en büyük halka arzı olan Mavi, hem yurt içi hem de yurt dışından önemli talep görmüştür. Mavi Jeans hisselerinin %55’i halka arz edilerek yaklaşık 335 milyon dolar hasılat elde edilmiş ve hisse 21 Haziran’da işlem görmeye başlamıştır.

Yılın ilk aylarında halka arz çalışmalarına başlayan şirketlerin varlığı ile 2018 yılının piyasa şartlarının elverdiği ölçüde halka arz bakımından daha hareketli geçeceği beklentisi bulunmaktadır.

2. Halka Açıklık Oranları

2017 yılında fiili dolaşım halka açıklık oranı yeni kaydı yapılan hisselerin etkisiyle bir önceki yıla göre artarak %32,6 seviyesine ulaşmıştır.

2016 yılına göre halka açıklık oranında nispeten kısıtlı bir artış gerçekleşse de, fiili dolaşım halka açıklık oranı, yeni kaydı yapılan hisselerin etkisiyle artarak %32,6 olmuştur. 2017 yılında fiili dolaşımda en yüksek artış 700 baz puan ile BIST Hizmetler’de yaşanmıştır. En fazla düşüş ise 270 baz puan ile Banka endeksinde görülmüştür.

	HALKA AÇIKLIK ORANI			HALKA AÇIKLIK ORANI (FİİLİ DOLAŞIM)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
ENDEKS						
BIST BANKA	46.24%	46.04%	43.87%	34.93%	35.55%	32.81%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	41.35%	38.91%	41.05%	30.22%	30.01%	33.32%
BIST TİCARET	51.20%	49.47%	56.59%	36.93%	37.33%	44.19%
BIST 30	40.38%	40.29%	40.76%	36.39%	35.58%	37.77%
BIST 50	39.89%	39.75%	40.86%	35.31%	34.61%	36.67%
BIST 100	40.08%	40.03%	41.23%	33.81%	33.54%	35.38%
BIST HİZMETLER	36.36%	36.88%	40.90%	29.23%	28.00%	35.04%
BIST MALİ	44.69%	43.83%	43.09%	33.70%	33.78%	33.11%
BIST SİNAİ	39.06%	39.77%	40.88%	28.95%	30.49%	32.22%
BIST TEKNOLOJİ	24.71%	25.48%	21.26%	19.88%	22.24%	19.49%
BIST TÜM	40.74%	40.67%	41.00%	30.97%	31.28%	32.63%

3. Piyasa Değerleri

BİST TÛM Piyasa değeri 2017 yılında TL bazında %47 değer kazanmıştır.

En yüksek artış %127 artış ile BİST Teknoloji endeksinde yaşanmıştır.

MİLYON TL	31/12/2016	31/12/2017	Yıllık Değişim
BİST BANKA	145,491	209,312	44%
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	89,508	123,345	38%
BİST TİCARET	31,141	45,705	47%
BİST 30	393,806	562,566	43%
BİST 50	444,140	633,719	43%
BİST 100	498,419	721,155	45%
BİST HİZMETLER	113,235	173,643	53%
BİST MALİ	267,025	370,692	39%
BİST SİNAİ	186,499	275,493	48%
BİST TEKNOLOJİ	16,265	36,842	127%
BİST TÛM	583,023	856,670	47%
MİLYON ABD DOLARI	31/12/2016	31/12/2017	Yıllık Değişim
BİST BANKA	41,342	55,492	34%
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	25,434	32,701	29%
BİST TİCARET	8,849	12,117	37%
BİST 30	111,902	149,147	33%
BİST 50	126,205	168,011	33%
BİST 100	141,629	191,191	35%
BİST HİZMETLER	32,176	46,036	43%
BİST MALİ	75,877	98,277	30%
BİST SİNAİ	52,995	73,038	38%
BİST TEKNOLOJİ	4,622	9,768	111%
BİST TÛM	165,669	227,119	37%

Küresel hisse senedi piyasaları 2017’de olumlu büyüme dinamikleri, güçlü şirket sonuçları ve yüksek likidite ortamında tarihi yüksek seviyelere ulaşmıştır. S&P 500, FTSE 100, DAX, MSCI World dahil olmak üzere birçok endeks peş peşe rekor kırmıştır. Risk iştahının yüksek olduğu bu ortamda Borsa İstanbul da olumlu küresel ve yurt içi dinamiklerin etkisiyle rekor bir yılı tamamlamış, BİST-100 hem ABD doları hem de yerel para cinsinden dünyada en fazla kazandıran ilk 5 endeks arasına girmiştir.

Borsa İstanbul’un piyasa değeri 2017 yılında TL bazında %47 artmıştır. Bu performansa Banka Endeksi %44, Hizmetler Endeksi %53 artışla katkı sağlarken, Teknoloji endeksi %127 oranında artmıştır. BİST Tûm’ün ABD doları bazındaki artışı ise %37 olmuştur.

4. İşlem Hacimleri

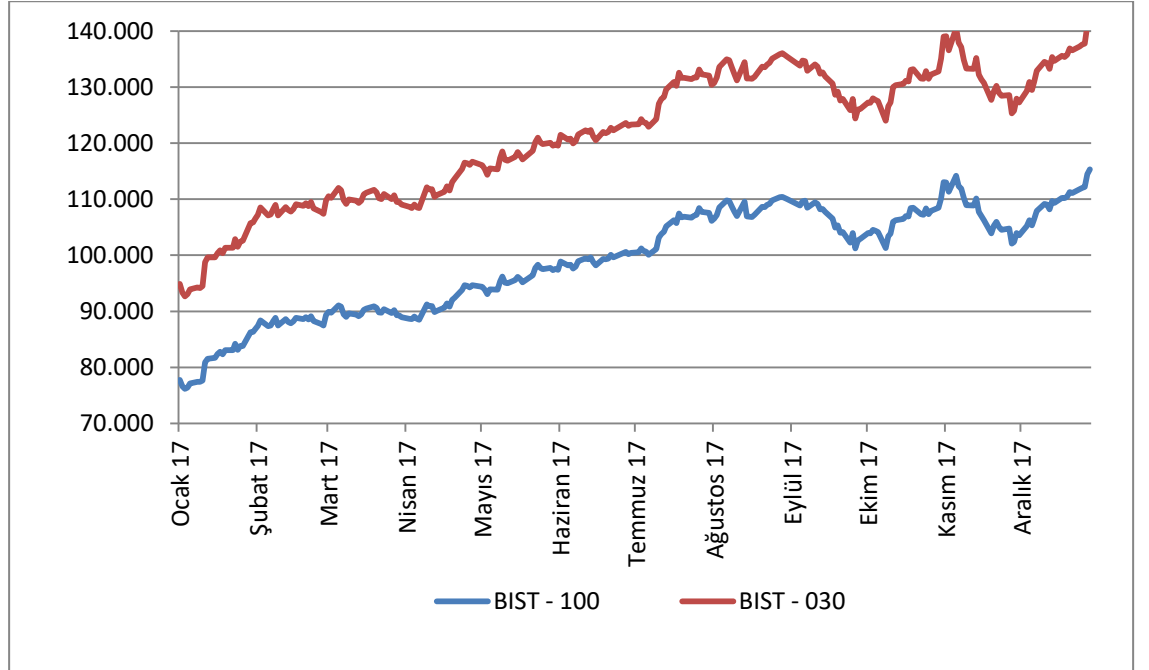
Borsa İstanbul'un nominal işlem hacmi 2017 yılında %52 oranında artış göstermiştir.

NOMİNAL DEĞER (Milyon)	2015	2016	2017	2015-2016 Değişim	2016-2017 Değişim
BIST BANKA	67,264	63,423	50,677	-6%	-20%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	23,608	24,612	51,245	4%	108%
BIST TİCARET	5,325	5,806	8,521	9%	47%
BIST 30	110,829	113,997	129,423	3%	14%
BIST 50	128,203	137,429	163,415	7%	19%
BIST 100	155,893	170,080	224,390	9%	32%
BIST HİZMETLER	30,274	44,834	61,984	48%	38%
BIST MALİ	106,253	104,457	136,544	-2%	31%
BIST SİNAİ	47,500	56,817	112,693	20%	98%
BIST TEKNOLOJİ	3,129	2,523	4,991	-19%	98%
BIST TÜM	187,105	208,632	316,212	12%	52%
MİLYON TL	2015	2016	2017	2015-2016 Değişim	2016-2017 Değişim
BIST BANKA	467,838	410,050	361,921	-12%	-12%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	74,102	72,559	125,010	-2%	72%
BIST TİCARET	32,643	30,836	39,036	-6%	27%
BIST 30	737,413	724,598	907,712	-2%	25%
BIST 50	811,769	822,054	1,071,257	1%	30%
BIST 100	929,040	920,312	1,248,137	-1%	36%
BIST HİZMETLER	175,693	221,754	334,134	26%	51%
BIST MALİ	577,225	521,578	565,934	-10%	9%
BIST SİNAİ	234,191	239,421	464,875	2%	94%
BIST TEKNOLOJİ	23,430	16,552	78,053	-29%	372%
BIST TÜM	1,010,456	999,305	1,442,996	-1%	44%
MİLYON ABD DOLARI	2015	2016	2017	2015-2016 Değişim	2016-2017 Değişim
BIST BANKA	173,736	136,712	98,801	-21%	-28%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	27,700	24,095	34,404	-13%	43%
BIST TİCARET	12,087	10,220	10,730	-15%	5%
BIST 30	273,765	241,880	247,804	-12%	2%
BIST 50	301,304	274,395	292,654	-9%	7%
BIST 100	345,385	307,004	341,443	-11%	11%
BIST HİZMETLER	65,178	74,247	91,434	14%	23%
BIST MALİ	214,599	173,762	154,937	-19%	-11%
BIST SİNAİ	87,290	79,525	127,550	-9%	60%
BIST TEKNOLOJİ	8,714	5,452	21,129	-37%	288%
BIST TÜM	375,753	332,986	395,049	-11%	19%

Borsa İstanbul'un nominal işlem hacmi 2017 yılında %52 oranında artış göstermiştir. Aynı dönemde TL bazında artış %44 olurken, ABD doları bazındaki artış %19 seviyesinde gerçekleşmiştir.

En yüksek artış %372 ile Teknoloji endeksinde olurken tek düşüş %12 ile Banka endeksinde görülmüştür. TL bazlı en yüksek işlem hacmi artışı 225 milyar TL'lik yükseliş ile Sınai endekste olmuştur.

5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar

*2017 yılında
Borsa
İstanbul'a 1,8
milyar ABD
doları net
yabancı girişi
olmuştur.*

Milyon ABD doları	2014 Toplam	2015 Toplam	2016 Toplam	2017 Toplam
BIST BANKA	1,048	(1,542)	897	671
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	239	27	160	328
BIST TİCARET	(9)	(25)	(124)	53
BIST 30	1,784	(2,553)	695	1,739
BIST 50	1,963	(2,794)	710	1,822
BIST 100	2,058	(2,739)	708	1,808
BIST HİZMETLER	233	(675)	(714)	1,094
BIST MALİ	1,430	(1,500)	1,181	837
BIST SİNAİ	535	(361)	224	226
BIST TEKNOLOJİ	78	34	(15)	(369)
BIST TÜM	2,287	(2,503)	676	1,788

2017 yılının her çeyreğinde net yabancı girişi alan Borsa İstanbul, 2017 yılını 1,8 milyar ABD doları net yabancı girişi ile kapatmıştır. Böylelikle 2016 yılındaki net yabancı girişinin üç katı oranına ulaşmıştır.

Yılın tamamında en yüksek net yabancı girişi 1,1 milyar ABD doları ile BIST Hizmetler endeksinde görülürken, Borsa İstanbul'un lokomotifleri olan Banka endeksine 671 milyon ABD doları net giriş olmuştur. Yıl bazında tek çıkış yaşanan endeks 369 milyon ABD doları ile BIST Teknoloji endeksi olmuştur.

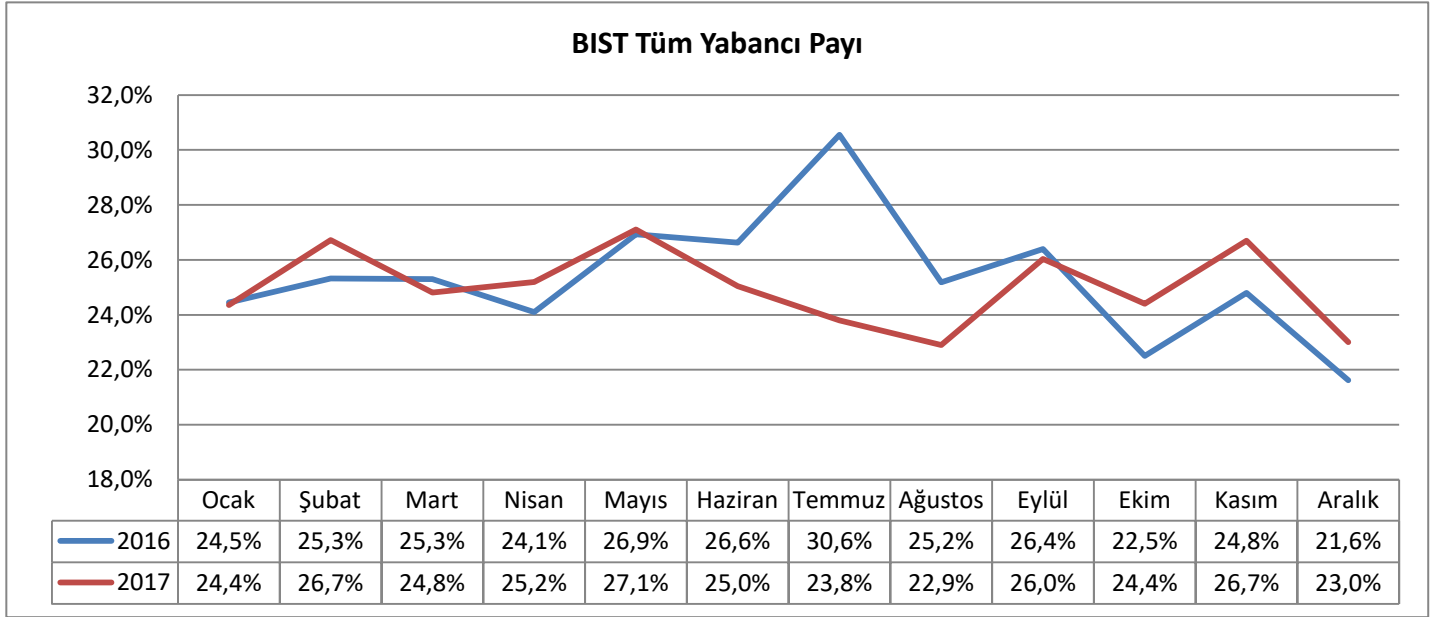
6. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

ENDEKS	2017		2017 4. Çeyrek		2017 3. Çeyrek		2017 2. Çeyrek		2017 1. Çeyrek		2016		2016 4. Çeyrek	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST-TÜM	25%	75%	25%	75%	24%	76%	26%	74%	25%	75%	25%	75%	23%	77%
BIST -030	34%	66%	32%	68%	36%	64%	35%	65%	34%	66%	32%	68%	31%	69%
BIST -050	31%	69%	29%	71%	32%	68%	32%	68%	31%	69%	29%	71%	28%	72%
BIST -100	28%	72%	27%	73%	28%	72%	29%	71%	28%	72%	27%	73%	25%	75%
BIST SİNAİ	21%	79%	19%	81%	19%	81%	22%	78%	22%	78%	25%	75%	20%	80%
BIST HİZMETLER	24%	76%	27%	73%	25%	75%	23%	77%	20%	80%	20%	80%	17%	83%
BIST TİCARET	31%	69%	43%	57%	28%	72%	26%	74%	26%	74%	38%	62%	24%	76%
BIST MALİ	30%	70%	31%	69%	30%	70%	30%	70%	30%	70%	29%	71%	27%	73%
BIST BANKA	35%	65%	36%	64%	40%	60%	34%	66%	31%	69%	28%	72%	28%	72%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	28%	72%	28%	72%	24%	76%	31%	69%	30%	70%	36%	64%	29%	71%
BIST TEKNOLOJİ	18%	82%	17%	83%	19%	81%	18%	82%	16%	84%	14%	86%	14%	86%

2017 yılında Borsa İstanbul'da işlem hacminin %75'ini yerli yatırımcılar gerçekleştirmiştir.

Yabancı yatırımcıların ilk çeyrekte ortalama %25 olan BIST TÜM işlem hacmindeki payı ikinci çeyrekte %26'ya yükselirken üçüncü çeyrekte %24'e inmiştir. Yılın son çeyreğinde ve 12 aylık dönemde ise geçen yıla göre aynı seviyede kalmış ve %25 olarak gerçekleşmiştir. En yüksek seviyesine %27 ile Mayıs'ta, en düşük seviyesine de %23 ile Ağustos'ta ulaşmıştır. Tüm endeksler ve aylar bazında en yüksek yabancı payı %48 ile Kasım ayında BIST Ticaret'te gerçekleşmiştir. En düşük ise Haziran ayında %15 ile BIST Teknoloji'de görülmüştür. Yabancı işlem payı 2017'de bir önceki seneye göre en fazla BIST Banka (%7), BIST Hizmetler (%4) ve BIST Teknoloji'de (%4) yükselmiştir. BIST Holding ve Yatırım (%8), BIST Ticaret (%7) ve BIST Sınai'de (%4) azalmıştır. Son çeyrekte her ayın yabancı payı geçen yılın üzerinde gerçekleşmiştir.

Yabancıların en yüksek işlem hacmi %35 ile BIST Banka'da, en düşük işlem hacmi ise %18 ile BIST Teknoloji'de gerçekleşmiştir.

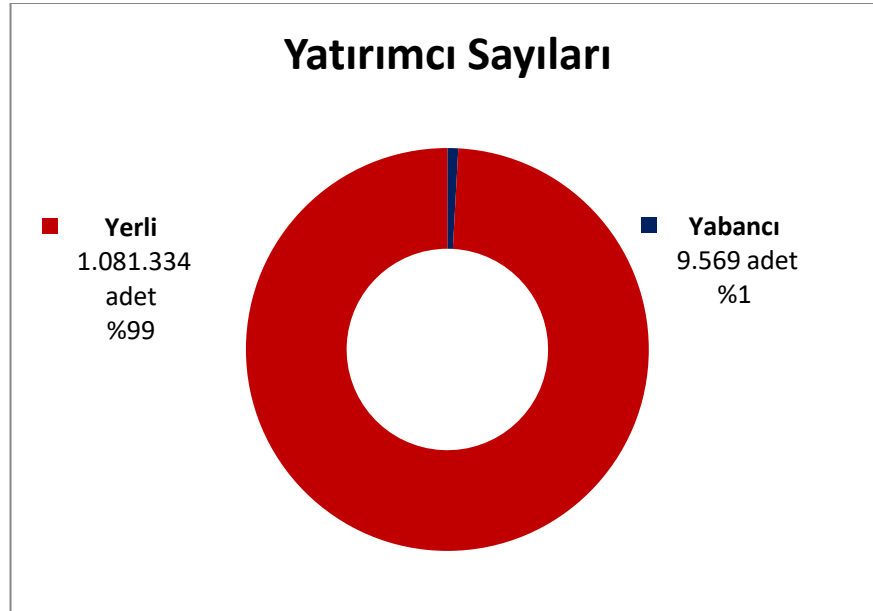

7. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı Ve Piyasa Değeri

Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı 1 milyon 91 bin adetle yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

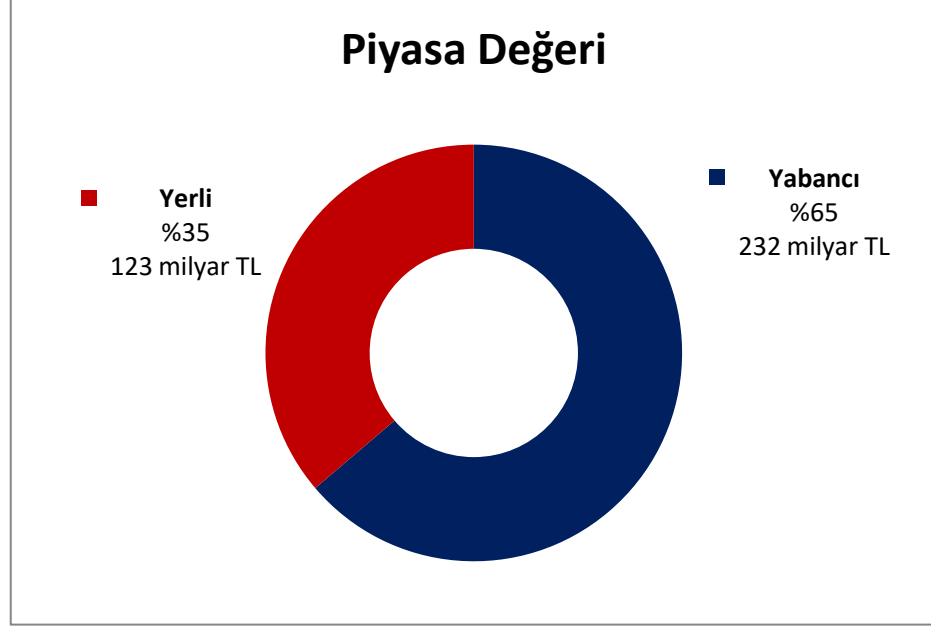
Yatırımcıların %99'u yerli, %1'i ise yabancı uyrukludur.

**Yılsonu itibarıyla
Borsa İstanbul'daki
yatırımcı sayısı
1 milyon 91 bin
olarak
gerçekleşmiştir.**

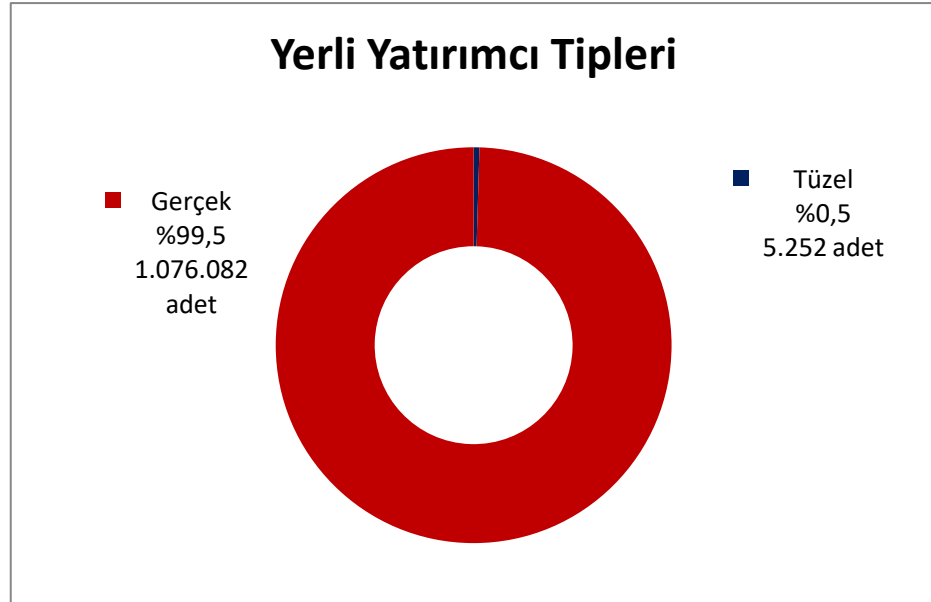

Ocak-Aralık döneminde BIST Tüm işlem hacminde %25 paya sahip olan yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı %65 olmuştur. Yabancıların elindeki hisse senetlerinin toplam değeri 232 milyar TL'dir.

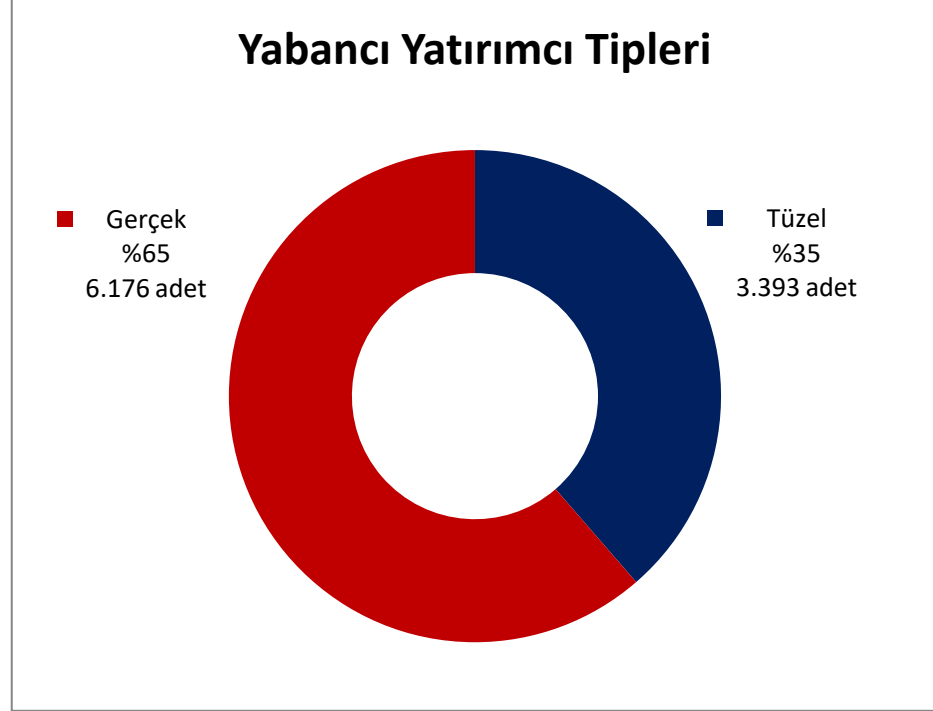
Toplam yatırımcı sayısının %1'ini oluşturan yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı %25, piyasa değerindeki payı ise %65 olmuştur.

Yerli yatırımcıların %99,5'ini oluşturan bireysel yatırımcılar, yerli portföy değerinin %53'ünü elinde bulundurmaktadır.

Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı %35'tir. Bu grup toplam piyasa değerin %65'ini, yabancı portföyünün ise tamamına yakınını elde tutmaktadır.

8. Endeks ve Uyrak Bazında Yatırımcı Sayıları

Yatırımcı Sayısı	Ara.17		Eyl.17		Haz.17		Mar.17		Ara.16	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	9.363	1.020.866	9.314	976.235	9.252	962.039	9.234	964.265	9.272	983.127
BIST 100	6.798	847.927	6.737	798.931	6.666	785.182	6.652	791.101	6.732	808.693
BIST 30	5.880	645.360	5.907	612.414	5.778	587.464	5.807	603.895	5.792	612.906
BIST 50	6.299	733.806	6.274	690.914	6.218	683.383	6.177	691.484	6.229	711.209
BIST SİNAİ	4.452	556.892	4.439	536.320	4.377	524.482	4.317	526.331	4.395	534.163
BIST HİZMETLER	3.434	333.792	3.335	325.119	3.232	328.436	3.088	332.154	3.114	345.815
BIST MALİ	6.988	600.629	7.022	581.622	6.996	572.074	6.986	577.962	6.978	588.383
BIST TEKNOLOJİ	961	128.042	912	87.676	840	77.420	628	66.968	593	62.538
BIST TİCARET	1.627	85.293	1.565	85.168	1.536	89.816	1.420	91.494	1.442	87.905
BIST BANKA	3.480	299.857	3.531	285.991	3.509	284.298	3.505	296.280	3.515	310.448
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	4.905	300.255	4.906	290.474	4.893	286.851	4.832	284.805	4.782	287.333

Aralık'ta yabancı yatırımcı sayısı 2016 sonuna göre BIST Banka hariç tüm endekslerde artmıştır.

Endekslerdeki yabancı yatırımcı sayısı 2017 yılsonunda 2016'ya göre, BIST Banka haricinde yükselmiştir. Yerli yatırımcı sayıları ise BIST Hizmetler, BIST Ticaret ve BIST Banka'da azalmıştır. Hem yerli hem de yabancı yatırımcı sayıları açısından en fazla artış BIST Teknoloji'de görülmüştür.

Aralık ayında tüm endekslerde yerli yatırımcı sayısı Eylül sonuna göre artarken, aynı dönemde yabancı yatırımcı sayısı BIST Banka, BIST Mali, BIST 30 ve BIST Holding ve Yatırım endekslerinde azalmıştır.

9. Endeks ve Uyrak Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

Portföy Değeri Milyar TL	Ara.17		Eyl.17		Haz.17		Mar.17		Ara.16	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	232	119	208	108	201	105	176	95	151	86
BIST 100	209	89	185	81	179	79	156	71	134	66
BIST 30	177	52	163	47	160	48	139	43	116	42
BIST 50	193	66	172	60	168	59	148	54	124	52
BIST SİNAİ	67	46	59	43	56	41	48	37	41	33
BIST HİZMETLER	49	22	40	20	36	19	32	17	28	13
BIST MALİ	113	47	107	41	107	42	94	39	79	38
BIST TEKNOLOJİ	3	5	3	4	3	3	3	2	2	2
BIST TİCARET	18	8	17	7	15	7	12	6	12	3
BIST BANKA	74	18	72	16	73	17	63	16	50	17
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	33	18	28	15	27	15	24	14	22	12

2017 yılında ve son çeyrekte Borsa İstanbul'un rekor performansının yansıması olarak hem yerli hem de yabancı yatırımcıların sahip olduğu portföy değerleri yılsonuna ve 3. Çeyreğe göre tüm endekslerde artmıştır.

10. Yabancı Yatırımcıların Portföy Değeri ve Yatırımcı Sayısı Sıralaması

	Adres Ülkesi	Portföy Değeri (Milyon \$)	Payı
1	AMERİKA BİRLEŞİK DEV.	20.138	33%
2	BİRLEŞİK KRALLIK	9.874	16%
3	LÜKSEMBURG	4.470	7%
4	HOLLANDA	2.479	4%
5	KATAR	2.386	4%
6	İRLANDA	2.343	4%
7	KANADA	1.782	3%
8	SİNGAPUR	1.656	3%
9	NORVEÇ	1.537	2%
10	CAYMAN ADALARI	1.287	2%
	DİĞER	13.624	22%

**ABD'de yerleşik
1.265 yatırımcı
toplam yabancı
yatırımların
%33'üne sahiptir.**

2017'de Borsa İstanbul'da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülke ABD, İngiltere ve Lüksemburg olmuştur. ABD'de yerleşik 1.265 yatırımcı toplam yabancı yatırımların %33'üne sahipken, ilk üç sırada yer alan ABD, İngiltere ve Lüksemburg adresli yatırımcılar toplam portföyün %56'sını elinde tutmaktadır.

11. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Menkul Kıymet Türü	2016 Aralık Yatırımcı Sayısı	2016 Aralık Piyasa Değeri (Milyon TL)	2017 Aralık Yatırımcı Sayısı	2017 Aralık Piyasa Değeri (Milyon TL)
Borsa Yatırım Fonu	2.400	139	2.502	154
Devlet İç Borçlanma Araçları	21.753	197.139	36.956	229.746
Diğer Menkul Kıymetler	484	3.761	5.027	6.716
Fon	2.917.881	44.997	3.003.233	56.254
Özel Sektör Borçlanma Araçları	97.476	49.352	82.488	67.029
Pay Senedi	1.047.434	624.675	1.097.111	880.712
Yapılandırılmış Ürünler	2.571	36	4.842	136
Toplam	--	920.100		1.240.747

12. Elde Tutma Süreleri*

	2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	201	35	212	42	251	39	290	41	313	42	389	46	316	37
BIST 100	185	32	190	36	230	33	268	34	287	37	343	40	275	35
BIST 30	185	32	178	31	214	28	243	26	260	27	305	33	251	35
BIST 50	182	29	182	33	223	30	259	29	279	30	330	35	261	35
BIST SİNAİ	213	40	239	67	328	61	417	71	444	63	639	54	510	43
BIST HİZMETLER	172	27	252	26	304	32	352	30	370	35	533	46	431	33
BIST MALİ	220	39	193	37	211	33	239	34	267	36	302	43	254	37
BIST TEKNOLOJİ	76	19	274	41	315	19	571	55	332	39	324	21	218	17
BIST TİCARET	464	80	461	55	571	50	688	66	651	63	837	41	453	34
BIST BANKA	202	26	158	22	178	19	207	21	252	26	272	31	243	32
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	287	62	311	97	337	92	392	103	355	65	481	83	330	53

2015 ve 2016 yıllarında yabancı yatırımcıların tüm endekslerde elde tutma süresi kısalmıştı. 2017’de ise en fazla BIST Banka (44 gün) ve BIST Mali’de (27 gün) olmak üzere BIST 30 ve BIST Ticaret’te de uzamıştır.

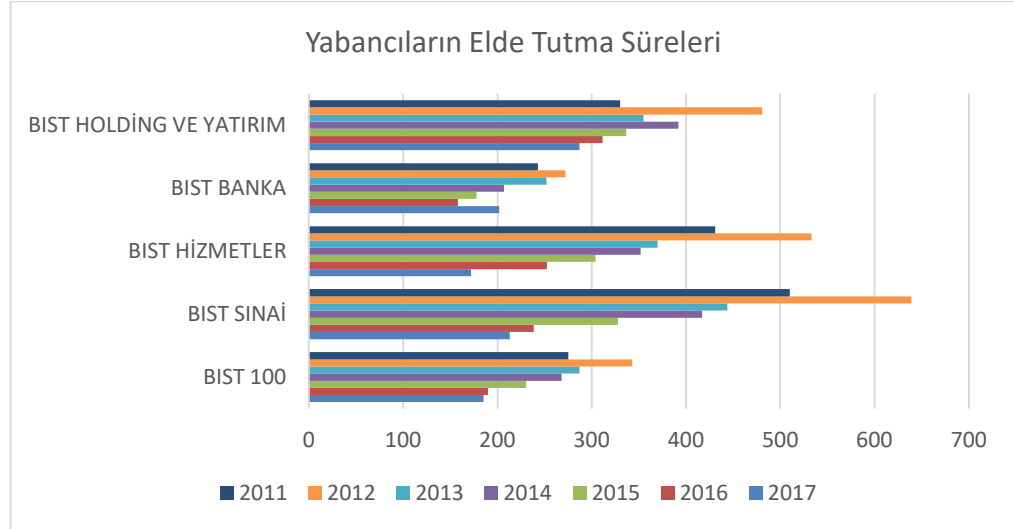
Buna karşılık BIST-100’de 5 gün daha kısalarak 185 güne inmiştir. Elde tutma süresinin en fazla kısaldığı endeks 198 günle BIST Teknoloji olmuştur.

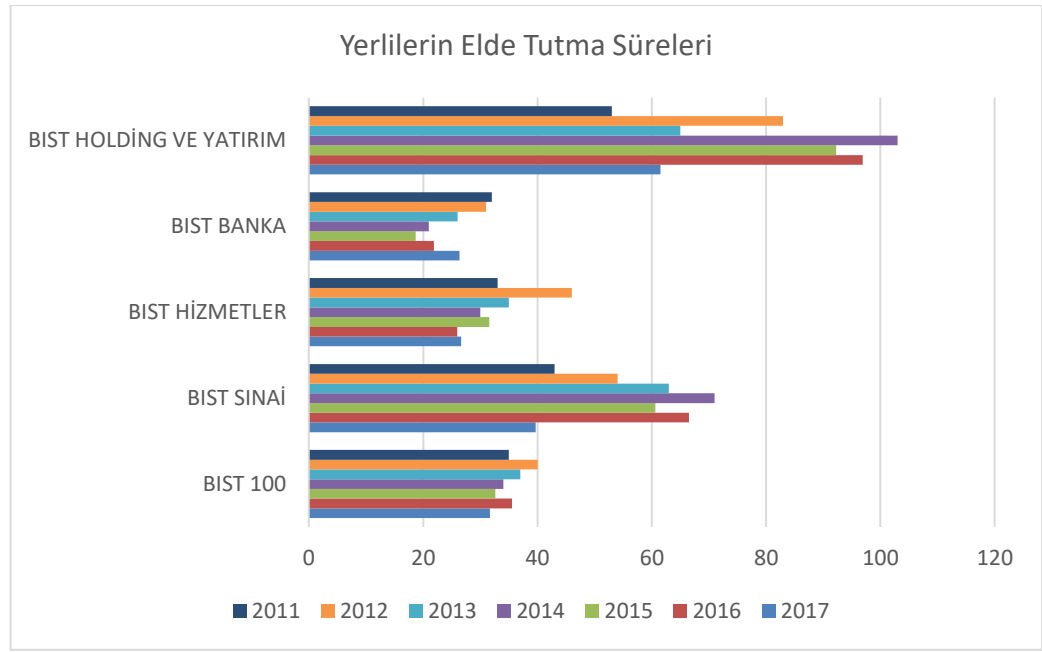
2017’de yerli ve yabancı yatırımcıların en uzun elde tutma süresi BIST Ticaret’te görülmüştür. BIST Ticaret, 2012-2017 döneminde her sene yabancı yatırımcıların en uzun elde tutma süresine sahip olduğu endekstir.

Son üç yıldır yerli ve yabancı yatırımcıların en kısa elde tutma süresine sahip olan BIST Banka, 2017’de yerini BIST Teknoloji’ye bırakmıştır.

2011 yılından bu yana veriler incelendiğinde yabancıların en uzun elde tutma süresinin 837 günle 2012 senesinde BIST Ticaret’te, en kısa elde tutma süresinin ise 76 günle 2017’de BIST Teknoloji’de olduğu görülmektedir.

Aynı dönemde yerli yatırımcıların en uzun elde tutma süresine 103 günle 2014’te BIST Holding ve Yatırım’da, en kısa elde tutma süresine ise 17 günle 2011’de BIST Teknoloji’de ulaşılmıştır.

*Elde Tutma Süresinin hesaplanmasında, Amerika Sermaye Piyasası Otoritesi (SEC) tarafından Fonlara uygulanan elde tutma süresi formülü kullanılmıştır. Formül; alım ve satım işlemlerinden küçük değer, portföyün yıllık ortalama değerine bölünerek 365 (gün sayısı) ile çarpılması esasına dayanmaktadır.

13. Risk İştahı Endeksi

Aşağıda, MKK tarafından 2012 Aralık ayından beri açıklanan Yatırımcı Risk İştahı Endeksi (RISE) ile ilgili yorumlar yer almaktadır. 2017 yılında tüm yatırımcılar için hesaplanan RISE değerlerinin ortalaması 45 olmuştur. Bu değer, son iki yılın yıllık ortalama değerleri arasında en yükseğidir (2015, 40; 2016, 44). Elli iki haftanın on beşinde RISE değerleri eşik değer olan 50'nin üzerine çıkmıştır. RISE değerlerinin, on iki haftanın yedisinde eşik değer olan 50'nin üstünde olduğu birinci çeyrek, bu senenin en yüksek ortalama çeyreği olmuştur. Bu dönem, yatırımcıların risk iştahlarının en yüksek seviyede seyrettiği bir periyot olmuştur. BIST 100 endeksi 2017 yılına 77.107 değeri ile başlamış olup, yıllık dönemi yaklaşık %50'lik bir değer artışı ile 115.333'den kapatmıştır. Yıl boyunca geçtiğimiz yıllara göre yüksek seyreden BIST 100 endeksi ile RISE değerlerindeki ortalamaları arasında güçlü yönde bir ilişki bulunmaktadır.

RISE değerleri, 10 Şubat tarihinde 66 ile yılın en yüksek değerine ulaşırken, yılın son çeyreğinde 22 (6 Ekim) ile en düşük değerine inmiştir.

Yerli yatırımcıların 2017 yılında yabancı yatırımcılara göre risk iştahlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu yıl, yerli yatırımcıların RISE değeri ortalaması 52, yabancı yatırımcıların ise 45 olarak gerçekleşmiştir. Yılın tüm çeyreklerinde yerli yatırımcıların risk iştahı yabancı yatırımcılara kıyasla daha yüksektir.

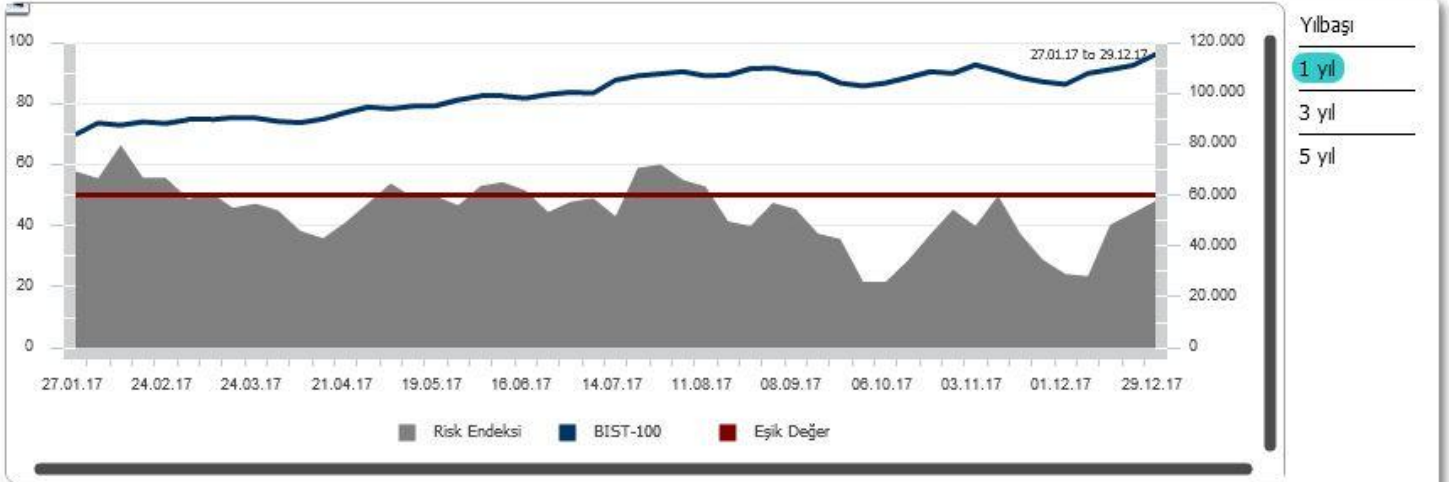
Yabancı yatırımcılar ve nitelikli yatırımcıların RISE değerleri hesaplanan yedi kategori içerisinde daha oynakken, yerli yatırımcılara ilişkin RISE serilerinin daha durağan olduğu gözlemlenmektedir. Bu durumun, özellikle FED'in yıl içerisinde beklenen ve/veya yaptığı faiz artırımları nedeniyle gelişmekte olan ülkelerin sermaye piyasalarına giriş ve çıkışlarda yaşanan oynaklıklardan kaynaklandığı düşünülmektedir. Aynı şekilde 2017 yılında dolar kurunda yaşanan volatilitenin yabancı yatırımcıların risk iştahlarında oynaklığı sebep olduğu düşünülmektedir.

Özet olarak, RISE, seneye nötr noktaya yakın bir değer olan 49 seviyesinden başlamış ve yılın ilk 7 ayı yüksek bir ortalama seyrederken, 7. Aydan yıl sonuna kadar ortalaması daha düşük ancak oynaklığı daha yüksek bir seyir izleyerek 48 seviyesinden yılı kapatmıştır.

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☒ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

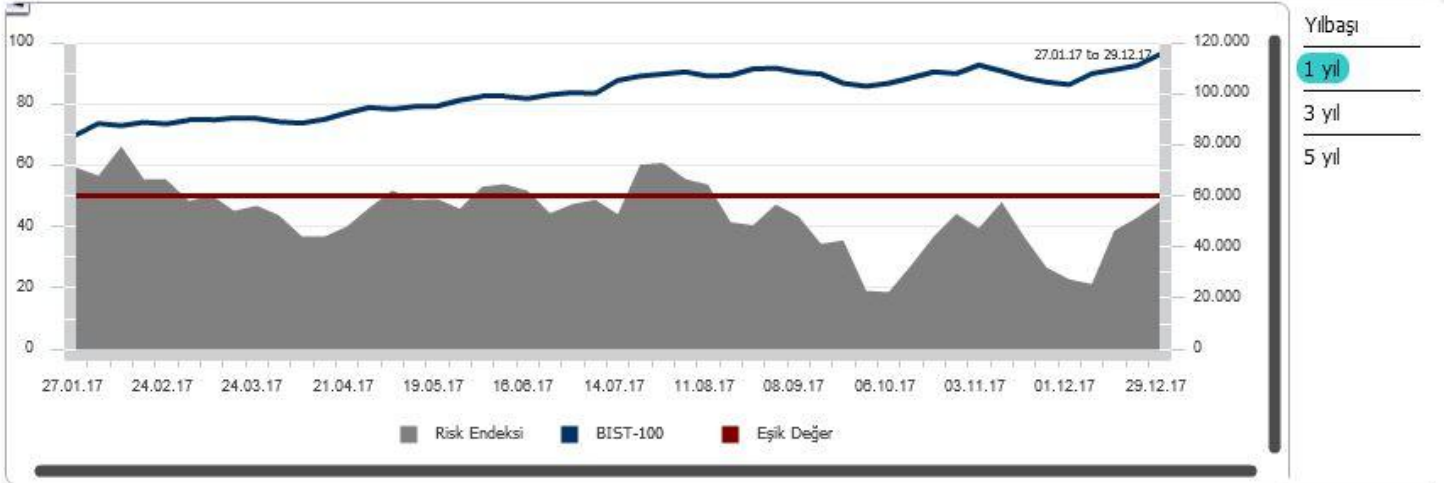
Son Değer	48,0
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	8,47
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	98,68
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	122,70
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	4,58

Sene Başına Göre Değişim (%)	(2,11)
Aylık En Düşük Değer	08.12.2017 23,4
Aylık En Yüksek Değer	29.12.2017 48,0
Yıllık En Düşük Değer	06.10.2017 21,6
Yıllık En Yüksek Değer	10.02.2017 66,4

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☒ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

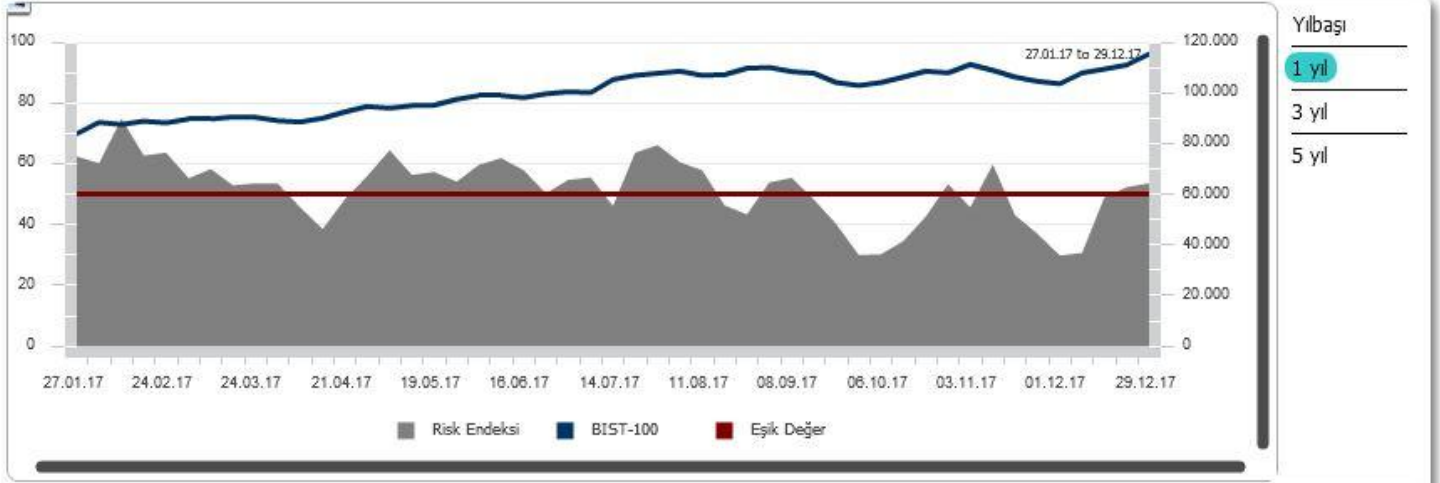
Son Değer	48,1
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	12,11
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	110,65
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	158,02
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	6,46

Sene Başına Göre Değişim (%)		2
Aylık En Düşük Değer	08.12.2017	21,3
Aylık En Yüksek Değer	29.12.2017	48,1
Yıllık En Düşük Değer	06.10.2017	18,6
Yıllık En Yüksek Değer	10.02.2017	66,2

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☒ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

Son Değer	53,6	Sene Başına Göre Değişim (%)	(8,65)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	2,39	Aylık En Düşük Değer	01.12.2017 29,9
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	79,57	Aylık En Yüksek Değer	29.12.2017 53,6
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	77,61	Yıllık En Düşük Değer	01.12.2017 29,9
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	1,58	Yıllık En Yüksek Değer	10.02.2017 74,9